

Centralna Komisja Egzaminacyjna

EGZAMIN MATURALNY 2013

WIEDZA O TAŃCU

POZIOM ROZSZERZONY

Kryteria oceniania odpowiedzi

MAJ 2013

Zadanie 1. (0–20)**1. (0–2)**

Obszar standardów	Opis wymagań
Korzystanie z informacji	Analizowanie i interpretowanie fragmentu dzieła tanecznego (rozpoznanie tematu przedstawionego w dziele)

Przykłady poprawnych odpowiedzi:

Rozpoznanie tematu przedstawionego w dziele

- dialog między dwiema kobietami
- ukazanie różnych stanów emocjonalnych obu kobiet
  - pierwsza tancerka: smutek, cierpienie, czułość
  - druga tancerka: złość, gniew, niepewność, wewnętrzne zmagania
- dialogi taneczne
- emocjonalny dramat

2 p. – za uwzględnienie dwóch elementów

1 p. – za uwzględnienie jednego elementu

0 p. – za odpowiedź niepoprawną lub brak odpowiedzi

2. (0–8)

Korzystanie z informacji	Analizowanie i interpretowanie struktury formalnej kompozycji dzieła tanecznego
--------------------------	---

Przykłady poprawnych odpowiedzi:

1. Składniki ruchu (0-7)

- wykorzystanie techniki tańca nowoczesnego
- wykorzystywanie ruchów i gestów naturalnych
- gesty i ruchy wyraziste, emocjonalne, ekspresyjne
- tancerki tańczą w położeniu wysokim, średnim i niskim
- dynamiczny bieg
- podnoszenia i zginanie nóg
- skręty górnej części ciała, wychylenie z osi
- ruchy głowy
- pozy z rękami uniesionymi w górę
- podskoki na jednej nodze z drugą uniesioną w tył z rękami uniesionymi w górę
- statyczne pozy na podłodze przypominające pozy antyczne
- pauzy w ruchu, zatrzymania, pozy
- obroty na dwóch nogach i na jednej, zwroty
- skłony korpusu w przód i odchylenia w tył
- „kołysanie się”; przenoszenie ciężaru ciała z jednej nogi na drugą
- wzniesienia na półpalce na jednej nodze z drugą uniesioną w górę
- klęki na podłogę
- intensywne ruchy ramion i głowy
- stopy zadarte
- contractin, release

7 p. – za pełne opisanie składników ruchu (za przedstawienie dwóch cech ruchu – 1 pkt)
0 p. – za odpowiedź niepełną lub brak odpowiedzi

2. Cechy ruchu (0–1)

- emocjonalny
- dynamiczny, energiczny, silny, gwałtowny, ostry
- skierowany ku podłożu
- taneczny, płynny

1 p. – za przedstawienie dwóch cech ruchu

0 p. – za odpowiedź niepełną lub niepoprawną, lub brak odpowiedzi

3. (0–3)

Korzystanie z informacji	Analizowanie i interpretowanie kompozycji ruchu w dziele tanecznym
--------------------------	--

Przykłady poprawnych odpowiedzi:

Kompozycja ruchu (0-3)

- odzwierciedlająca dialog dwóch kobiet (każda z tancerek prezentuje naprzemiennie taniec solo, podczas gdy druga przyjmuje pozę)
- krótkie i długie sekwencje ruchowe poszczególnych tancerek
- krótkie sekwencje ruchowe w duecie
- ruch tancerek skierowany do siebie
- ruch drugiej tancerki skierowany w stronę elementów scenografii
- powtórzenia ruchów i sekwencji ruchowych
- pozy, gesty, ruch i wyrazista mimika przekazują uczucia obu bohaterek
- taniec, ruch głównej bohaterki skierowany do ustawionych na scenie elementów scenografii
- wykorzystanie w kompozycji ruchu elementu kostiumu (dołu sukienki)

3 p. – za opisanie sześciu elementów kompozycji ruchu

2 p. – za opisanie czterech elementów kompozycji ruchu

1 p. – za opisanie dwóch elementów kompozycji ruchu

0 p. – za odpowiedź niepoprawną lub brak odpowiedzi

4. (0–1)

Korzystanie z informacji	Analizowanie i interpretowanie przestrzeni w dziele tanecznym
--------------------------	---

Przykłady poprawnych odpowiedzi:

Kompozycja przestrzenna

- ruch rozwinięty w przestrzeni
- ruch po liniach prostych

1 p. – za opisanie dwóch elementów kompozycji przestrzennej

0 p. – za odpowiedź niepoprawną lub brak odpowiedzi

5. (0–1)

Korzystanie z informacji	Analizowanie i interpretowanie dźwięku w dziele tanecznym
--------------------------	---

Przykłady poprawnych odpowiedzi:

Dźwięk

- muzyka instrumentalna (fortepian, instrumenty smyczkowe, dęte – flet, obój)
- dźwięk odzwierciedla i podkreśla dialog ruchowy tancerek (przypisanie ruchu tancerek do różnych grup instrumentów)

1 p. – za opisanie dźwięku

0 p. – za odpowiedź niepoprawną lub brak odpowiedzi

6. (0–5)

Korzystanie z informacji	Analizowanie i interpretowanie scenografii w dziele tanecznym
--------------------------	---

Przykłady poprawnych odpowiedzi:

1. Dekoracje

- symboliczne
- czarny horyzont
- czarne kulisy
- ciemna podłoga
- oświetlenie wprowadzające w nastrój i atmosferę prezentowanej sceny
- szara figura geometryczna, ściana
- 3 elementy dekoracji w kolorze białym, nawiązujące kształtem do rzeźb (fotel / krzesło / wieszak)

3 p. – za opisanie sześciu elementów dekoracji

2 p. – za opisanie czterech elementów dekoracji

1 p. – za opisanie dwóch elementów dekoracji

0 p. – za odpowiedź niepełną lub brak odpowiedzi

2. Kostiumy

- pierwsza tancerka
  - długa sukienka w kolorze szarym, z długimi rękawami; góra sukienki przypomina kostium ćwiczebny
  - włosy gładko uczesane, upięte w kok
  - bose stopy
- druga tancerka
  - długa sukienka, dwukolorowa (szary, ciemny niebieski) z długimi rękawami, z wystającą halką
  - włosy gładko uczesane, upięte w duży kok
  - bose stopy
- obie tancerki
  - charakterystyka naturalna
  - kostiumy tancerek nie determinują ruchu

2 p. – za opisanie sześciu cech kostiumów

1 p. – za opisanie trzech cech kostiumów

0 p. – za odpowiedź niepełną lub brak odpowiedzi

Zadanie 2. (0–3)

Wiadomości i rozumienie	Rozpoznanie dzieła baletowego na podstawie ilustracji
-------------------------	---

Poprawne odpowiedzi:

1. *Cyrce-Balet Komiczny Królowej*
2. Beaujoyeux
3. renesans

3 p. – za podanie tytułu, nazwiska choreografa i epoki, w której powstał balet

2 p. – za dwie poprawne odpowiedzi

1 p. – za jedną poprawną odpowiedź

0 p. – za odpowiedź niepoprawną lub brak odpowiedzi

Zadanie 3. (0–3)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość dzieł tanecznych charakterystycznych dla poszczególnych stylów i kierunków tańca
-------------------------	--

Poprawne odpowiedzi:

1. *Romeo i Julia*
2. *Śpiąca królewna*
3. *Wanda, królowa Polski*

3 p. – za trzy poprawne odpowiedzi

2 p. – za dwie poprawne odpowiedzi

1 p. – za jedną poprawną odpowiedź

0 p. – za odpowiedź niepoprawną lub brak odpowiedzi

Zadanie 4. (0–2)

Korzystanie z informacji	Rozpoznanie na podstawie ilustracji dzieł tanecznych
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

1. Tytuł / *Giselle*
2. kompozytor / muzyka

2 p. – za podanie dwóch elementów wspólnych dla przedstawionego dzieła

1 p. – za podanie jednego elementu

0 p. – za odpowiedź niepoprawną lub brak odpowiedzi

Zadanie 5. (0–4)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość osiągnięć artystycznych wybitnych choreografów i teoretyków tańca
-------------------------	---

Poprawne odpowiedzi:

1. Doris Humphrey
2. Rudolf von Laban
3. Martha Graham
4. Merce Cunningham

4 p. – za rozpoznanie czterech autorów terminów tanecznych

1 p. – za rozpoznanie każdego autora

0 p. – za odpowiedź niepoprawną lub brak odpowiedzi

Zadanie 6. (0–3)

Wiadomości i rozumienie	Rozpoznawanie na podstawie ilustracji tańców starogreckich
-------------------------	--

Poprawne odpowiedzi

1. emmeleia
2. kordas
3. sikinnis

3 p. – za przyporządkowanie trzech tańców

2 p. – za przyporządkowanie dwóch tańców

1 p. – za przyporządkowanie jednego tańca

0 p. – za odpowiedź niepoprawną lub brak odpowiedzi

Zadanie 7. (0–3)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość twórczości wybranych choreografów
-------------------------	---

Poprawna odpowiedź:

1. *Herodiade*
2. Martha Graham
3. Noguchi

3 p. – za poprawne rozpoznanie tytułu dzieła tanecznego, nazwiska twórcy choreografii i twórcy scenografii

2 p. – za dwie poprawne odpowiedzi

1 p. – za jedną poprawną odpowiedź

0 p. – za odpowiedź niepoprawną lub brak odpowiedzi

Zadanie 8. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość polskich tańców regionalnych oraz twórczości choreografów, dla których były one inspiracją
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

1. Podhale
2. np.: Drzewiecki, Wesołowski, Kujawa

2 p. – za podanie nazwy regionu i nazwiska choreografa

1 p. – za podanie nazwy regionu lub nazwiska choreografa

0 p. – za odpowiedź niepoprawną lub brak odpowiedzi

Zadanie 9. (0–10)

Tworzenie informacji	Sformułowanie logicznej wypowiedzi pisemnej na jeden z wybranych tematów
----------------------	--

Przykłady oceniania poprawnych odpowiedzi:

Temat 1. Omów nowatorskie środki artystyczne, z jakich skorzystał Wacław Nizyński, tworząc *Święto wiosny*.

Teza (własne stanowisko)

1 p. – za sformułowanie tezy, jasnej, uwzględniającej odniesienie do zespołu Balety Rosyjskie Diagilewa i okresu, w którym balet powstał, oraz do nowatorskiego charakteru dzieła

0 p. – za brak tezy

Argumentacja. Omówienie kolejnych elementów baletu

1. Libretto, np.:

- obrzęd pogańskiej Rusi związany z nadejściem wiosny i składaniem ofiary Ziemi
- ukazanie afirmacji życia poprzez śmierć
- Wybrana jako wyraz hołdu składanego płodności i życiu, których jest symbolem
- balet w dwóch częściach

1 p. – za przedstawienie dwóch elementów libretta

0 p. – za przedstawienie jednego elementu libretta lub brak jego opisu

2. Scenografia, np.:

- Nikołaj Roerich – scenograf
- symboliczna
- nawiązująca do atmosfery baletu
- I część – pusta przestrzeń sceny, dziki, skalisty krajobraz, oświetlenie jasne
- II część – pusta przestrzeń sceny, ciemne tło, oświetlenie nastrojowe, podkreślające niepokój, grozę, skupiające się na solistce i ustawionych w kręgu tancerkach

Kostiumy

- zróżnicowane pod względem kolorystyki dla poszczególnych grup tancerzy
- całkowicie zakrywające ciała tancerzy
- geometryczne wzory, ornamenty na kostiumach
- baletki (*łapcie*) wiązane do kolan
- mężczyźni: długie, przepasane koszule z ornamentem, wysokie czapki
- kobiety: długie, luźne suknie z ornamentem, przepaski na włosach zaplecionych w długie warkocze
- starcy – dodatkowo niedźwiedzie skóry

2 p. – za przedstawienie trzech cech scenografii, w tym cechy kostiumów

1 p. – za przedstawienie dwóch cech scenografii

0 p. – za brak jego opisu scenografii

3. Muzyka, np.:

- Igor Strawiński – kompozytor
- muzyka symfoniczna
- skomplikowana i złożona struktura rytmiczna dzieła znajdująca odzwierciedlenie w choreografii

1 p. – za przedstawienie dwóch cech muzyki

0 p. – za brak jego opisu muzyki

4. Choreografia

- zerwanie z kanonami estetycznymi tańca klasycznego
- poprzez ruch eksponowanie dawnej kultury Słowian, autentyczność postaci
- fascynacja ruchem prymitywnym
- ruch skierowany ku podłożu
- ruch silnie akcentowany
- skoki, przeskoki, bieg, tupanie, kroki na wysokich półpalcach, spadanie po skoku na sztywne nogi, obroty w powietrzu z podkurczonymi nogami, padanie płasko na podłogę
- symboliczne i wyraziste gesty
- stopy zakręcone do środka
- ruchy brutalne, agresywne, ruch ekspresyjny, dynamiczny, ostry, gwałtowny, konwulsyjny
- choreografia pozbawiona wirtuozerii
- nienaturalne ułożenie sylwetki tancerzy, ograniczające swobodę ruchu
- pauzy w ruchu, statyczne pozy
- operowanie grupami przemieszczającymi się w przestrzeni scenicznej w różnych konfiguracjach po liniach prostych i kole
- podział na zespół i solistkę

3 p. – za przedstawienie poprawnie dwunastu cech choreografii

2 p. – za przedstawienie poprawnie ośmiu cech choreografii

1 p. – za przedstawienie poprawnie czterech cech choreografii

0 p. – za przedstawienie mniej niż czterech cech choreografii brak jego opisu

Podsumowanie. Ocena własna środków artystycznych zastosowanych w balecie.

1 p. – za przedstawienie oceny wynikającej z wcześniejszych rozważań

0 p. – za brak oceny

Język

1 p. – za poprawną na ogół formę językową pracy

0 p. – za język niekomunikatywny

Temat 2. Na podstawie baletu *Bajadera* w choreografii Mariusa Petipy omów budowę baletu-divertissement.**Teza (własne stanowisko)**

1 p. – za sformułowanie tezy, jasnej, uwzględniającej odniesienie do nazwy baletu – divertissement i usytuowanie w okresie historycznym.

0 p. – za brak tezy

Argumentacja

1. Przedstawienie baletu *Bajadera*, np.:

- balet w 4 aktach, 7 obrazach
- akcja baletu odbywa się w Indiach
- historia nieszczęśliwej miłości bajadery Nikii do wojownika Solora
- muzyka L. Minkusa – numerowy charakter muzyki nieilustrujący akcji dramatycznej

1 p. – za omówienie dwóch elementów baletu.

0 p. – za brak omówienia jednego elementu baletu lub brak omówienia

2. Budowa baletu – divertissement

- monumentalne, wieloaktowe (3-5) widowiska
- na pierwszy plan wysunięta widowiskowa strona baletu
- dominacja formy nad treścią
- brak zwartej, ciągłej konstrukcji dramatycznej
- duża liczba wykonawców
- treść – bajki, legendy, wątki historyczne i orientalne
- w treści pretekstem do divertissement były:
  - bale (II akt *Bajadery*)
  - sen lub wizja bohatera (Kraina cieni w *Bajaderze*)
  - podróże bohaterów – wprowadzenie panoram
  - finał w formie apoteozy
  - kulminacją baletu było grand pas de deux
- brak troski o realia zarówno na płaszczyźnie treści, formy spektaklu, jak i choreografii
- tworzenie dzieła według ustalonego schematu (podział na akty, obrazy, pas d'action, tańce charakterystyczne, ballabile, wariacje, pas de deux, pas de trois, prolog, apoteoza, sceny pantomimiczne)
- każdy akt ułożony numerycznie tak, aby taniec zespołu poprzedził prezentację solistów, a ci taniec baleriny
- opuszczenie lub zmiana układu tanecznego, tzw. numeru, nie miały ujemnego wpływu na całość widowiska
- pochody, marsze, sceny pantomimiczne
- zespół tłem dla popisów solistów
- ekspozycja baleriny
- rola tancerza – solisty ograniczona do partnerowania balerinie
- tańce zespołowe – ustalone schematy, jednolitość wykonywanych ruchów, symetria i geometryczne linie
- przewaga form geometrycznych w kompozycji przestrzennej tańca
- technika tańca nie służy wyrażaniu treści, jej celem jest dostarczenie efektownej rozrywki graniczącej z popisami akrobatycznymi
- dążenie do czystego piękna formalnego, do wirtuozerii, perfekcji wykonania
- brak współpracy wszystkich twórców widowiska
- kompozytor według wskazówek choreografa komponował łatwe w odbiorze melodie: walce, polki, galopy, mazurki
- w przypadku tematu związanego z określonym krajem kompozytor wprowadzał melodie charakterystyczne dla danego kraju
- scenografia była szablonowa, monumentalna
- kostiumy: paczki tutu, pointy, fryzury dopasowane do aktualnej mody, baleriny wkładały dodatkowo klejnoty i błyszczące kosztowności, które zazwyczaj nie pasowały do roli

- 6 p.** – za przedstawienie osiemnastu cech baletu divertissement
- 5 p.** – za przedstawienie piętnastu cech baletu divertissement
- 4 p.** – za przedstawienie dwunastu cech baletu divertissement
- 3 p.** – za przedstawienie dziewięciu cech baletu divertissement
- 2 p.** – za przedstawienie sześciu cech baletu divertissement
- 3 p.** – za przedstawienie trzech cech choreografii
- 0 p.** – za przedstawienie mniej niż trzech cech baletu lub brak jego opisu

Podsumowanie. Ocena własna środków artystycznych zastosowanych w balecie divertissement.

- 1 p.** – za przedstawienie oceny wynikającej z wcześniejszych rozważań
- 0 p.** – za brak oceny

Język

- 1 p.** – za poprawną na ogół formę językową pracy
- 0 p.** – za język niekomunikatywny